

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 15/2019-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. januára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Dávidom Lenčేశom, advokátska kancelária, Čajkovského 29, Nitra, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 14 C 549/2015 z 10. apríla 2017 a postupom, ktorý mu predchádzal, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. novembra 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 14 C 549/2015 z 10. apríla 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a postupom okresného súdu, ktorý mu predchádzal.

2. Zo sťažnosti a z priložených dokumentov vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení žalovaného v konaní o zmenu rozsudku okresného súdu sp. zn. 28 C 255/1998 z 29. júna 2001 na platenie náhrady za stratu zárobku po skončení pracovnej neschopnosti. Žalobca v napadnutom konaní doručil okresnému súdu návrh na zabezpečenie dôkazu prostredníctvom súdu, keďže sa viackrát obrátil na sociálnu inštitúciu vo Švajčiarsku so žiadosťou o oznámenie výšky sociálnych dávok, ktoré sťažovateľ v súčasnosti poberá, a oznámenie ďalších údajov bezúspešne z dôvodu, že bez súhlasu sťažovateľa také údaje žalobcovi neposkytne. Sťažovateľ odmietol žalobcu splnomocniť na vyžiadanie dôkazov z predmetnej inštitúcie. Okresný súd napadnutým uznesením nariadil zabezpečenie dôkazu formou dožiadania. Sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu podal odvolanie, pričom namietal, že súd prvej inštancie vydal napadnuté uznesenie bez toho, aby sa sťažovateľ mohol k návrhu na zabezpečenie dôkazu vyjadriť, či mal byť podľa jeho názoru porušený princíp kontradiktórnosti, rovnosť účastníkov v konaní, ako aj základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivý proces. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozhodol o podanom odvolaní uznesením sp. zn. 14 Co 59/2018 z 27. apríla 2018 (ďalej len „rozhodnutie odvolacieho súdu“) tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že zabezpečenie dôkazu možno nariadiť len na základe odôvodneného návrhu a je len vecou súdu posúdenie, akú relevanciu vo veci samej budú mať skutočnosti, ktoré sa majú zabezpečeným dôkazom preukázať. Zároveň konštatoval, že návrh na zabezpečenie dôkazu nemožno považovať za podanie vo veci samej a zároveň uviedol, že *„podľa § 188 CSP súd vykonáva dôkazy na pojednávaní... preto bude povinnosťou súdu prvej inštancie oboznámiť obe strany so zabezpečeným dôkazom na nariadenom pojednávaní“*, teda bude poskytnutý obom stranám dostatočný priestor na vyjadrenie sa k takémuto dôkazu.

3. Sťažovateľ v sťažnosti argumentuje a poskytuje svoj právny pohľad na vec, pričom tvrdí, že postup a napadnuté uznesenie okresného súdu je arbitrárne, porušujúce jeho

označené práva. Podstata argumentácie sťažovateľa spočíva v tvrdení, že okresný súd porušil princíp kontradiktórnosti, keď pred vydaním napadnutého rozhodnutia nedal možnosť sa sťažovateľovi vyjadriť k návrhu na zabezpečenie dôkazu. Sťažovateľ ďalej namieta, že mu ochranu pred údajne neústavným postupom súdu prvej inštancie neposkytol ani krajský súd, preto aj toto uznesenie krajského súdu sťažovateľ považuje za protiústavné, porušujúce jeho označené práva.

4. Sťažovateľ v závere svojej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd vo veci rozhodol nálezom v tomto znení:

„1. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1., čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní pred Okresným súdom Bratislava III vedenom pod spisovou značkou 14C/549/2015 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1., čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava III zo dňa 10.04.2017, sp. zn.: 14C/549/2015 - 186 porušené bolo.

3. Uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 10.04.2017, sp. zn.: 140549/2015 - 186 a Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14Co/59/2018 - 229 sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava III, aby v nej znovu konal a rozhodol.

4. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.000,- EUR, ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa, vedený v: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 390,50 EUR, ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa, vedený v: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

5. Sťažovateľ zároveň navrhol, aby ústavný súd rozhodol aj o dočasnom opatrení, ktorým by odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu, pretože „nie je

prípustné, aby v právnom štáte došlo k výkonu rozhodnutia, ktoré bolo vydané v rozpore s namietaným porušením základných práv sťažovateľa“.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

11. To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

12. Vychádzajúc z citovaného petitu sťažnosti sťažovateľa je potrebné konštatovať, že sťažovateľ napáda len postup a napadnuté uznesenie okresného súdu. Pokiaľ ide o požiadavku obsiahnutú v bode 3 petitu sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáha zrušenia uznesenia odvolacieho súdu, ústavný súd konštatuje, že v tejto časti je petit nevykonateľný, pretože predpokladom uplatnenia právomoci ústavného súdu zrušiť akékoľvek rozhodnutie všeobecného súdu je vyslovenie porušenia základného práva alebo slobody týmto rozhodnutím. Keďže sťažovateľ v petite svojej sťažnosti nenavrhol vysloviť porušenie základného práva alebo slobody uznesením odvolacieho súdu, nie je splnený základný predpoklad uplatnenia právomoci ústavného súdu, a to zrušiť uznesenie odvolacieho súdu.

13. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie okresného súdu a postup, ktorý mu predchádzal, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnuté uznesenie okresného súdu ani jeho predchádzajúci postup, keďže ho už meritórne preskúmal na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľovi ochranu jeho právam.

14. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť smerujúcu proti postupu a uzneseniu okresného súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014).

15. Ústavný súd nad rámec dôvodov odmietnutia sťažnosti konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa smerovala proti uzneseniu, ktorým všeobecný súd nariadil zabezpečenie dôkazu. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že podľa povahy označeného rozhodnutia

ho možno považovať za rozhodnutie procesného charakteru, ktorým sa konanie ako také nekončí.

16. V súvislosti so skutočnosťou, že ide o rozhodnutie, ktoré nie je meritórne a konanie ním ani nekončí, ústavný súd poukazuje aj na to, že základné právo na súdnu ochranu (siedmy oddiel ústavy) „je výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

17. Navyše, namietané porušenie princípu kontradiktórnosti, resp. rovnosti zbraní v konaní pred súdom prvej inštancie bolo podľa názoru ústavného súdu zhojené možnosťou vyjadriť sa k napadnutému uzneseniu okresného súdu v rámci odvolacieho konania. Sťažovateľ túto možnosť využil, preto ústavný súd konštatuje, že existoval aj iný dôvod na odmietnutie sťažnosti. Týmto dôvodom v okolnostiach posudzovanej veci bola zjavná neopodstatnenosť sťažnosti.

18. Pretože sťažnosť bola odmietnutá v celom rozsahu, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti vrátane návrhu na nariadenie dočasného opatrenia už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. januára 2019